

[Ole Espersen]

Dér er jeg meget tvivlende over for, om denne hegns-sag, som hr. Kofod-Svendsen nævnte, mellem de to landmænd på Bornholm har væsentlig betydning også for organisationen, således at organisationerne vil gøre sig til part i sagen.

Det, Håndværksrådet og landboforeningerne er meget utilfredse med, er jo, at de ikke kan bistå deres medlemmer ved at stille en advokat til rådighed; de skal gøre sig selv til part i sagen, som hele organisationen skal være part i sagen. Det er de meget utilfredse med, og vi kan ikke se, hvorfor man skal genere disse foreninger og en lang række faglige organisationer med at forhindre dem i at udøve den service, de sædvanlig gør.

Men jeg vil gerne bede ministeren svare på følgende spørgsmål: Er der i det ændringsforslag, som hr. Kofod-Svendsen og ministeren har udarbejdet sammen, nogen realitetsændring i forhold til selve det oprindelige lovforslag, altså hvis organisationen skal være mandatar eller som nogen realitetsændring? Det er mit ene spørgsmål.

Et andet spørgsmål er: Vil en organisation kunne stille en advokat til rådighed for medlemmerne uden selv at have en væsentlig og principiel interesse i sagen som organisation, der medfører, at man tager sagen på sig som organisation? Er det ikke rigtigt, at de muligheder, man har indtil nu, bliver afskaffet?

Justitsministeren (Engell):

Det afgørende er, om en forening eller en organisation betragter en sag som så væsentligt liggende inden for organisationens interesseområde, at foreningen skønner, at den ønsker at føre det som en mandatarsag. Det er det afgørende i denne sag.

Det vil sige, at hvis nu vi forestillede os, at det var, jeg forstod, at det var Husmandsforeningen, der skulle føre gårdejer Espersens sag eller husmand Espersens sag i det konkrete omtalte tilfælde, så måtte i givet fald Husmandsforeningen føre sagen i Husmandsforeningens navn, men på vegne af hr. Espersen eller husmand Espersen; det er jo ikke en konkret sag. Det er noget, som foreningen selv skal afgøre, og det er i virkeligheden det, som lovforslaget indeholder.

Man kan sige, at det, der er sket, er, at den besvarelse, jeg har givet til udvalget, og som

blev optrykt i betænkningen, er blevet omformet i et ændringsforslag, som efter min opfattelse ikke skulle efterlade nogen usikkerhed.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Den definition, som ministeren nu har givet her fra Folketingets talerstol, svarer, så vidt jeg kan skønne, meget nøje til den måde, som danske domstole behandler mandatarbegrebet på, idet jeg i hvert fald aldrig har oplevet andet end, at når en organisation kommer og siger, den er mandatar for et medlem, og medlemmet er enig deri, så godtager man det uden videre, uden at man begynder at prøve, om organisationen har en væsentlig interesse i det pågældende område.

Jeg kender et hav af organisationer, der opfatter det som en service over for deres medlemmer, at når de skal have skrevet skøde, så er det organisationsjuristen, der skriver skødet for dem. Når de skal have skiftet et dødsbo, så er det organisationsjuristen, der møder i skifteretten og får det udleveret til hensiden i uskiftet bo, eller hvad der nu kan være tale om. Hvis der sker det ulykkelige, at man får en ægteskabs-sag, så betragter organisationen sig i meget vidt omfang faktisk som den, der er sjælesørger for sine medlemmer.

Det er i organisationens interesse at være det sted, som medlemmet knytter sig til, når der sker noget usædvanligt her i tilværelsen. Det vil sige med den regel, vi nu vil have, at Dansk Bryggeriarbejderforbund, eller hvad det hedder i øjeblikket, som mandatar for Charles Petersen sagsøger fru Charles Petersen i en ægteskabssag, og så vil det altså efter det, som ministeren siger, være helt i orden. Der er masser af fagforbund og lign., der føler det som en service, at når et medlem kommer ud i en ægteskabelig krise, så vil man gerne hjælpe den pågældende til at få afklaret også den side af tilværelsen.

Og hvis det alene er organisationen, der afgør det, så kan man altså ikke forvente, at domstolene afviser en sådan sag. Derfor er det faktisk til en vis grad et spil med spøgelsesgespenster efter den definition, ministeren nu har givet her fra Folketingets talerstol.

Formanden:

Jeg skal henstille, at man nu begynder at tænke på at begrænse de korte bemærkninger.